

Vejledning om Kort- og Matrikelstyrelsens produkter og priser

1. Indledning
 2. Prispolitiske retningslinier for KMS
 - 2.0 Generelle prispolitiske principper
 3. Udmøntning af de prispolitiske retningslinier for KMS
 - 3.0 Kategorisering af KMS's produkter og ydelser
 - 3.1 Fastsættelse af brugerbetalingsandele
 4. Procedure ved prisfastsættelse, efterkalkulation og prisregulering
 - 4.0 Prisfastsættelses- og prisreguleringsproceduren
 - 4.1 Fastlæggelse af opgavekategori og indplacering under opgavetyper
 - 4.2 Beregning af udgifter
 - 4.3 Budgettering af indtægter
 - 4.3.1 Rabatter
 - 4.3.2 Betalingsformer
 - 4.4 Prisfastsættelse
 - 4.5 Efterkalkulation
 - 4.6 Prisregulering
 5. Procedure ved rapportering af brugerbetalingsandele
 6. Procedure ved formidling af KMS's priser
 7. Ikrafttrædelse
- Bilag: Kategorisering af KMS's produkter og ydelser

1. Indledning

I overensstemmelse med Miljøministeriets redegørelse til Folketingets Boligudvalg af 24. januar 2003 fastlægges i denne vejledning de prispolitiske retningslinier for Kort- og Matrikelstyrelsen (KMS) vedrørende produkter og fastsættelse af priser i henhold til gældende love, bekendtgørelser mv.

I vejledningen fastlægges endvidere, hvordan de prispolitiske retningslinier skal udmøntes. I vejledningen beskrives proceduren for

prisfastsættelse, efterkalkulation, og prisregulering, samt proceduren for rapportering af brugerbetalingsandele og for formidling af priser.

2. Prispolitiske retningslinier for KMS

KMS udbyder et stort antal forskellige produkter, hvoraf en lang række af produkterne er beslægtede, idet de bl.a. er udarbejdet ud fra samme datasamling.

Udgangspunktet for prisfastsættelse er de generelle regler i staten samt særregler for KMS, som fremgår af loven om KMS og bemærkninger hertil.

Finansministeriets generelle regler for kalkulation og prisfastsættelse efterleves ved at tage udgangspunkt i produkter, der er beslægtede, nemlig KMS's datasamlinger

2.0 Generelle prispolitiske principper

Arten og omfanget af KMS's opgaver, produkter og ydelser fremgår af lov om KMS og fastlægges af ministeren. Ministeren fastsætter endvidere regler om betaling for KMS's produkter og ydelser jf. § 5.

I bekendtgørelse om salg af Kort- og Matrikelstyrelsens produkter og ydelser og om betaling herfor har miljøministeren fastsat regler om betaling for styrelsens produkter og ydelser. Herudover er der fastsat regler om gebyrer for visse dele af KMS's virksomhed. Det gælder i bekendtgørelse om matrikulære afgifter og gebyrer mv.

KMS opkræver desuden udstykningsafgift i henhold til lov-bekendtgørelse nr. 42 af 22. januar 1998 om afgift ved udstykning m.m. Udstykningsafgiften er en fiskal afgift, der direkte tilfalder statskassen og indgår ikke som indtægt hos KMS. Denne vejledning gælder derfor ikke KMS's opkrævning af udstykningsafgift.

Ved prisfastsættelsen skelnes mellem myndighedsopgaver og øvrige opgaver.

De overordnede principper, der lægges til grund ved prisfastsættelsen i KMS, kan opstilles som følger:

A. Myndighedsopgaver

- For nogle myndighedsopgaver opkræves gebyrer i henhold til særlig lovhjemmel. Det gælder for gebyrfinansierede opgaver, at gebyrerne skal give fuld dækning af de langsigtede

gennemsnitsomkostninger, der er forbundet med området, men ikke må give overdækning af disse, med mindre der er tale om afgifter/gebyrer af skattemæssig karakter.

- Det gælder som udgangspunkt for ikke-gebyrfinansierede produkter og ydelser, at så stor en del af udgifterne som muligt skal søges dækket ved brugerbetaling, jf. bemærkninger til forslag til lov om KMS. Der kan ikke fastsættes priser, der medfører en brugerbetaling på mere end 100 % af de langsigtede gennemsnitsomkostninger for de enkelte datasamlinger. KMS kan dog inden for denne kategori udlevere sine produkter gratis eller sælge dem til priser, der er lavere end de langsigtede gennemsnitsomkostninger, når særlige grunde, f.eks. samfundsmæssige hensyn eller internationale aftaler, tilsiger det.
- Det gælder for matrikel- og fikspunktregisterprodukter, søkortrettelser og for ajourføring af et digitale matrikelkort, hvis kortet er erhvervet af den offentlige myndighed, at data stilles gratis til rådighed, men at omkostninger ved distributionen i bred forstand skal dækkes i forbindelse med salget.

B. Øvrige opgaver

- Indtægter fra salget skal *mindst* dække de langsigtede gennemsnitsomkostninger.

Udmøntningen af ovenstående principper sker i form af fastsættelse af brugerbetalingsandele for de enkelte datasamlinger, jf. afsnit 3.

Der gælder derudover følgende generelle principper:

Der må ikke ske prisdifferentiering mellem kunder ved levering af identiske ydelser eller produkter. For identiske produkttyper, der vedrører forskellige geografiske områder, tildeles der samme enhedspris, uanset eventuelle forskelle i produktionsomkostninger mellem geografiske områder.

3. Udmøntning af de prispolitiske retningslinier for KMS

3.0 Kategorisering af KMS's produkter og ydelser

KMS's produkter og ydelser omfatter et meget bredt og forskelligartet produktsortiment inden for stedbestemt information.

Produktsortimentet kan opdeles i myndighedsopgaver og øvrige opgaver, som beskrevet i afsnit 2.0.

I ”Redegørelse til Folketingets Boligudvalg om Kort- og Matrikelstyrelsens prispolitik” af 24. januar 2003 er fastsat, hvor stor en andel af omkostningerne, som brugeren skal betale.

Brugerbetalingsandelene er blandt andet baseret på en afvejning af samfundsnyttens og muligheden for en ren bruger/ markedsrettet finansiering af de enkelte opgavetyper.

Endvidere opkræver KMS gebyrer for en del af myndighedsopgaverne.

A. Myndighedsopgaver kan opdeles i

- I. Myndighedsopgaver uden brugerbetaling
- II. Myndighedsopgaver med fuld omkostningsdækning
- III. Myndighedsopgaver med delvis brugerbetaling
 1. Myndighedsopgaver med nedsat brugerbetaling
 2. Myndighedsopgaver med betydelig nedsat brugerbetaling

B. Øvrige opgaver med minimum fuld omkostningsdækning

- IV. Øvrige opgaver med minimum fuld omkostningsdækning

3.1 Fastsættelse af brugerbetalingsandele

Ovenstående opdeling af KMS's myndighedsopgaver og øvrige opgaver i forskellige opgavetyper er bestemmende for, hvor stor en andel af de samlede omkostninger brugerne skal betale (brugerbetalingsandele). I bilag 1 fremgår i oversigtsform kategoriseringen af KMS's produkter og ydelser og brugerbetalingsandele.

I det følgende gennemgås den konkrete udmøntning af prispolitikken i form af fastsættelsen af brugerbetalingsandele for de enkelte datasamlinger.

Type I. Myndighedsopgaver uden brugerbetaling

KMS er i henhold til lov om KMS pålagt en række myndighedsopgaver, der er fuldt ud bevillingsfinansieret. Opgaverne har en grundlæggende karakter i forhold til samfundets geografiske infrastruktur.

Myndighedsopgaven omfatter vedligeholdelse og opbygning af tre datasamlinger (fikspunktregistret, matrikelregistret og søkortrettelser). Søkortrettelser udarbejdes løbende og udsendes skriftligt til abonnenter mod betaling for distributionsomkostningen. Da

udarbejdelsen sker digitalt, påfører det ikke KMS ekstra omkostninger tillige at formidle oplysningerne digitalt via Internettet. Af samme grund benytter KMS Internettet til gratis formidling af søkortrettelser med hurtig tilgængelighed for brugerne og dermed øget søsikkerhed til følge.

Ved salg af nuværende data fra matrikel- og fikspunktsregistre, samt ajourføring af det digitale matrikelkort for offentlige myndigheder, der har erhvervet kortet, samt visse nøgler såsom f.eks. matrikelnummeret, sker der ingen brugerbetaling for selve data. Der skal derfor kun ske dækning af omkostningerne til distribution.

KMS's myndighedsopgaver omfatter endvidere tværgående koordination og samordning af en række offentlige aktiviteter vedrørende opmåling, stedmæssig registrering og kortlægning. Desuden kan KMS fastlægge standarder og normer på kort- og geodataområdet. KMS udfører uden brugerbetaling rådgivning, begrænset brugerafprøvning af data, vejledning og regelfortolkning i matrikulære spørgsmål, drift af arkivsamlinger og bibliotek mv., drift og udbygning af overordnede net samt visse internationale opgaver. Ligeledes udføres den del af den matrikulære sagsbehandling, som ikke er omfattet af gebyropkrævning (se opgavetype II) uden brugerbetaling. Endelig udfører KMS som sektorforskningsinstitution forsknings- og udviklingsopgaver, hvor data stilles til rådighed uden brugerbetaling.

Type II. Myndighedsopgaver med fuld omkostningsdækning

Opgavetyperen består dels af opgaver, der er finansieret ved gebyropkrævning, dels af andre opgaver inden for myndighedsområdet, hvor der kræves fuld brugerbetaling.

KMS udarbejder matrikulære godkendelser, og for visse sager opkræves i henhold til lovbekendtgørelse nr. 265 af 10. april 2000 om udstykning og anden registrering i matriklen et ekspeditionsgebyr for registreringen. Gebyrer fastlægges således, at der opnås fuld dækning af de langsigtede gennemsnitsomkostninger ved selve ekspeditionen af registreringer i matriklen.

Udover myndighedsopgaver, der er finansieret af gebyrer, opkræves fuld omkostningsdækning, for særlige rekvirerede myndighedsopgaver, herunder konsulenttydelser.

Kendetegnende for særlige rekvirerede myndighedsopgaver er, at der er tale om rekvirerede specialløsninger, der ikke indgår i KMS's generelle eller planlagte opgaveløsning. Princippet for prisfastsættelse af en sådan ydelse er opkrævning af fuld brugerbetaling, hvilket er i

overensstemmelse med Finansministeriets retningslinier for prisfastsættelse af data fra offentlige registre.

Tilsvarende opkræves fuld brugerbetaling for distributionsomkostningerne ved levering af nøgledata, der er gratis – se opgavetype I.

Type III. Myndighedsopgaver med delvis brugerbetaling

Opgavetyper kan underopdeles i to forskellige opgavetyper afhængig af brugerbetalingsandelen.

1. Myndighedsopgaver med nedsat brugerbetaling (75%).

Under denne opgavetype produceres, ajourføres og sælges forskellige kortprodukter, primært landsdækkende. Brugerbetalingsandelen baserer sig på en prisfastsættelse, der skal give en 75%'s dækning af de langsigtede gennemsnitsomkostninger.

Opgavetyper omfatter dels matrikelkortdatabasen (Det digitale Matrikelkort og andre matrikulære data såsom måloplysninger mv.), dels topografiske datasamlinger (den topografiske grundkortdatabase (TOP10DK) samt andre topografiske datasamlinger).

Den nedsatte brugerbetalingsandel er udtryk for det samfundsmæssige bidrag til etablering af en ensartet, landsdækkende og ajourført infrastruktur på kort- og geodataområdet. En infrastruktur, som samtidig er til gavn for mange primære brugere af produkterne. Brugerbetalingsandelen er således udtryk for en samlet vurdering, dels af muligheden for markedsmæssig finansiering på området, dels af den samfundsmæssige gevinst ved en koordineret og samordnet infrastruktur.

2. Myndighedsopgaver med betydelig nedsat bruger betaling (25%).

Under denne opgavetype produceres, ajourføres og sælges forskellige søkortprodukter. Brugerbetalingsandelen baserer sig på en prisfastsættelse, der skal give en 25%'s dækning af de langsigtede omkostninger.

Brugerbetalingsandelen baserer sig for søkortenes vedkommende på opgørelse af omkostningerne ved selve søkortproduktionen. Selve søopmålingen varetages af forsvarets opmålingsskibe, og disse omkostninger indgår ikke i beregningen af brugerbetalingsandelen. Området er herudover reguleret ved internationale aftaler, hvor Danmark af hensyn til søsikkerheden har forpligtet sig til at fastsætte en særlig lav pris. Den betydeligt nedsatte brugerbetaling har til hensigt at udbrede anvendelsen af standardiserede, ajourførte søkort med det formål at undgå ulykker til søs.

På grund af de særlige befolkningsmæssige og geografiske forhold hører under denne opgavetype endvidere kortlægning, herunder søkortlægning, på Grønland og Færøerne. Den relative lave brugerbetalingsandel i disse geografiske områder er udtryk for den danske stats bidrag til at sikre kortlægning af de pågældende områder, hvor statens interesser og forpligtelser langt overstiger brugerbetalingsmulighederne.

Type IV. Øvrige opgaver med minimum fuld omkostningsdækning

KMS kan påtage sig at udvikle og levere særlige produkter i form af specialopgaver på områder, hvor der er fri konkurrence. Opgaverne omfatter typisk særlige tilrettede produkter sammenstillet med andre data. Det kan også være kombinationer, hvor data fra KMS sammenstilles og bearbejdes sammen med data eller informationer fra den private sektor eller andre offentlige leverandører.

Øvrige opgaver skal kunne udgå af produktionen, samtidig med at KMS opretholder opgavevaretagelsen på myndighedsområdet.

Princippet for prisfastsættelse af datasamlinger under øvrige opgaver er, at de langsigtede gennemsnitsomkostninger som minimum skal dækkes. I modsat fald skal aktiviteten bortfalde.

4. Procedure ved prisfastsættelse, efterkalkulation og prisregulering

Priserne på KMS's produkter og ydelser skal fastlægges ud fra de overordnede prispolitiske principper og brugerbetalingsandele for de enkelte opgavetyper.

4.0 Prisfastsættelses- og prisreguleringsproceduren

I forbindelse med prisfastsættelse og den efterfølgende prisregulering af de enkelte datasamlinger skal KMS følge en fast procedure, hvis hovedelementer er:

1. Fastlæggelse af opgavekategori (myndighed eller øvrig opgave) og indplacering under opgavetyper
2. Beregning af udgifter, herunder fordeling af omkostninger, der omfatter flere datasamlinger
3. Budgettering af indtægter, herunder indregning af rabatter
4. Prisfastsættelse
5. Efterkalkulation

6. Prisregulering

I forbindelse med hvert af ovenstående elementer skal KMS udarbejde udførlig, skriftlig dokumentation for alle datasamlinger med brugerbetaling, så det er muligt at eftervise, at nærværende vejledning er overholdt. Dokumentationen opbevares i KMS.

Datasamlingen er grundlaget for prisfastsættelsen

Da KMS's kortværker nu alle findes i digital form, ændres produktionsprocessen såvel som arten og omfanget af slutprodukterne. Data genbruges mellem de enkelte kortværker og i de forskellige målestoksforhold, som kortene fremstilles i.

Hertil kommer, at kortdataenes digitale form muliggør, at kombinationer af dataudtræk tilpasset brugerens behov nu kan leveres. Effekten heraf er, at fremtidens produkter vil variere og forandre sig betydeligt selv på kort sigt.

Mangfoldigheden af potentiel anvendelse og sammenstilling af digitale data gør det umuligt at opgøre de direkte omkostninger til det enkelte produkt eller ydelse. Datasamlingen er derfor grundlaget for prisfastsættelses- og prisreguleringsproceduren.

I de efterfølgende afsnit er de enkelte elementer i prisfastsættelsesproceduren for de enkelte datasamlinger nærmere beskrevet.

4.1 Fastlæggelse af opgavekategori og indplacering under opgavetyper

Prisfastsættelsesproceduren indledes med at fastlægge, hvilken opgavekategori en given datasamling tilhører med beskrivelse af baggrund og begrundelse for indplaceringen.

Efter fastlæggelse af opgavekategori (myndighed eller øvrig opgave) skal datasamlingen indplaceres under opgavetype. Med indplaceringen er også den tilhørende brugerbetalingsandel, som skal ligge til grund for prisfastsættelsen, fastlagt.

Brugerbetalingsandelen for en ny datasamling forelægges til ministerens godkendelse inden etablering.

4.2 Beregning af udgifter

Prisfastsættelsen af KMS's produkter og ydelser skal tage udgangspunkt i beregning af de langsigtede gennemsnitsomkostninger ved den enkelte datasamling. For hver datasamling fastsættes indledningsvis en beregningsperiode, der som udgangspunkt vil være en syvårig periode (fire års regnskabsdata og tre års budget).

Omkostningsberegningen kan dog under særlige omstændigheder, ved store investeringer med lang forventet brugstid, gennemføres over en længere periode end den angivne. I så fald tages konkret stilling til periodens længde, herunder antallet af regnskabs- og budgetår. Ministeren orienteres herom.

Omkostningsberegningen skal omfatte samtlige omkostninger for udvikling, fremstilling, markedsføring mv., dog med undtagelse af produktionen af søkort, hvor kun KMS's andel af omkostningerne indgår. Omkostningsberegningen skal desuden omfatte såvel direkte som indirekte omkostninger og skal følge principperne i Finansministeriets vejledning om priskalkulation, marts 1998. Hvis særlige samfundsmæssige hensyn taler herfor, f.eks. i forbindelse med implementeringen af "Det digitale Danmark", kan udviklingsomkostninger, der finansieres ved særlige bevillinger eller lignende, holdes ude af beregningen af udgifter i forbindelse med prisfastsættelsen. Ministeren orienteres herom.

Den digitale produktionsproces betyder, at hvor flere datasamlinger ajourføres i en og samme arbejdsproces, skal omkostninger, der omfatter flere datasamlinger, efterfølgende fordeles ud på de enkelte datasamlinger og medtages i beregningen af de samlede udgifter til etablering og drift af den enkelte datasamling. Fordelingen af disse fælles omkostninger ud på de enkelte datasamlinger skal foretages efter fastlagte nøgler, der baserer sig på en kombination af datamængder og målestoksforholdet i de enkelte datasamlinger.

4.3 Budgettering af indtægter

Som anført i Finansministeriets vejledning om priskalkulation skal der som grundlag for prisfastsættelsen, ud over beregning af de samlede omkostninger, også foretages en opgørelse over det forventede salg af produkter fra den pågældende datasamling. Der tages principielt udgangspunkt i en syvårig beregningsperiode (fire års regnskabsdata og tre års budget). Hvis omkostningsberegningerne gennemføres over en længere periode skal indtægtsberegningerne udføres over samme periode. I indtægtsskønnet skal effekten fra såvel eventuelle rabatter som de gennemførte betalingsformer indregnes.

Bestemmelser for ydelse af rabat samt mulige betalingsformer er beskrevet efterfølgende.

4.3.1 Rabatter

I henhold til lov om KMS skal KMS fungere som en effektiv markeds- og servicevirksomhed. Der kan i den forbindelse under nærmere fastlagte vilkår ydes rabat.

Forudsætningen for at yde rabat er, at principperne for prisfastsættelse i øvrigt bliver overholdt. Det indebærer blandt andet, at den fastlagte brugerbetalingsandel for datasamlinger, jf. afsnit 3, skal opnås inklusiv ydede rabatter. Endvidere gælder, at rabatter kun kan ydes efter faste retningslinier.

KMS kan blandt andet yde mængderabat, forhandler/partner-rabat og samordningsrabat. Der kan ikke ydes rabat på områder, der er finansieret ved opkrævning af gebyrer.

Nedenfor er beskrevet, hvilke typer af rabat i forhold til KMS's standardprisliste, KMS kan yde:

Rabattyper:

Mængderabat - maksimalt 50 %

KMS er berettiget til at sælge produkter og ydelser til nedsat betaling ved levering af større mængder/omfang af produkter og ydelser. Mængderabatten medfører, at den gennemsnitlige enhedspris er lavere, jo større mængde der købes.

Mængderabat kan omfatte alle opgavetyper, undtagen gebyrområdet. Mængderabattens størrelse varierer fra produkt til produkt, idet bl.a. produktionsomkostningerne, de markedsmæssige forhold samt overholdelse af brugerbetalingsandelen har indflydelse på rabatmulighederne. Mængderabat kræver indgåelse af kontrakt.

Forhandler- og partnerrabat - maksimalt 50 %

Ved salg af produkter til forhandlere og partnere, som godkendes til videresalg af produkterne til andre forhandlere eller slutbrugere, er KMS berettiget til at yde en generel forhandler/partner-rabat. (Forhandlere videresælger typisk produkter, hvor borgeren er slutbruger af produktet, mens partnere typisk videresælger produkter eller ydelser til det professionelle marked).

Rabatprocenten afhænger af produktet og køkets omfang. Ydelse af rabat forudsætter, at der er indgået en aftale om de nærmere vilkår for den enkelte forhandler/partner.

Samordningsrabat - maksimalt 50 %

KMS er berettiget til efter forhandling at yde nedenstående rabatter:

Branche- eller sektoraftaler omfatter levering af nærmere aftalte, ensartede ydelser til forskellige brugere inden for samme branche eller sektor. Der kan ydes rabat ved indgåelse af branche- eller

sektoraftaler, hvis disse er med til at forenkle administrationen eller medvirker til øget anvendelse af et ensartet kortgrundlag.

Produktsamkøbsrabat ydes ved én kundes samtidige kontraktkøb af flere produkter, pt. ved køb af både den topografiske grundkortdatabase (TOP10DK) og Det digitale Matrikelkort. Produktsamkøbsrabat udløses, når den købte del af kortværkerne hver for sig dækker et større areal, f.eks. svarende til enten en kommunes eller et amts samlede areal. Ved efterfølgende køb af et af kortværkerne, gælder produktsamkøbsrabatten alene for det sidst købte produkt.

Geografisk samkøbsrabat kan ydes ved flere kunders samtidige køb af et produkt omfattende et geografisk område, f.eks. et amt.

Særlig rabat - maksimalt 50 %

På undervisningsområdet er KMS berettiget til at yde særlig rabat på fastlagte produkter, som udelukkende anvendes til undervisningsbrug, ligesom KMS er berettiget til at yde personalerabat.

Den maksimale rabatprocent, der kan ydes ved anvendelsen af ovenstående rabattyper er 50 % i alt.

Til undervisning, projektarbejde og forskning på universiteterne kan fastlagte produkter leveres uden betaling for data, idet der dog altid betales for udtræks- og leveringsomkostninger i forbindelse med levering af de pågældende data samt et årligt administrationsbeløb.

Til studerende på lærestalter, som ikke er omfattet af en universitetsaftale, kan produkter stilles gratis til rådighed til brug for enkeltprojekter mod skriftlig ansøgning fra lærestalten. Ved projektets afslutning skal der fremsendes et eksemplar af opgavebesvarelsen til KMS.

Endelig ydes mellem de nordiske kortinstitutioner en gensidig rabat på maksimalt 60 %.

4.3.2 *Betalingsformer*

KMS's produkter og ydelser kan leveres med brug af de for en markedsvirksomhed gængse betalingsformer, f.eks. kontant betaling, afdragsordning eller leje.

4.4 Prisfastsættelse

Ved den konkrete prisfastsættelse skal KMS godtgøre, at de prispolitiske retningslinier og udmøntningen heraf i form af faste brugerbetalingsandele overholdes.

På datasamlingsniveau opgøres de forventede udgifter og indtægter over den fastsatte beregningsperiode. På baggrund heraf fastsættes stykprisen pr. produkt. Stykprisen afhænger af rettigheder, omfang/datamængde, leveringsform mv. og fastsættes endvidere således, at beslægtede produkter under datasamlingen har en prismæssig sammenhæng.

For datasamlinger med en brugerbetalingsandel mindre end 100 % kan der i særlige tilfælde udføres myndighedsopgaver som betales med 100 % af brugerne. Brugere vil typisk være andre offentlige myndigheder, som ønsker særlige oplysninger medtaget i en af KMS's datasamlinger; f.eks. kystlinier eller forurenede grunde. Disse 100 % brugerfinansierede opgaver medtages under den enkelte datasamling, da de udgør en kvalitetsmæssig forbedring af datasamlingen. Såvel meromkostninger til etableringen som de efterfølgende meromkostninger for KMS i forbindelse med ajourføring og vedligeholdelse af systemer og data i årene herefter vil typisk være 100 % brugerbetalt. Der redegøres i forbindelse med efterkalkulationen for omfanget af indtjeningen fra de 100 % brugerfinansierede opgaver og de budgetmæssige konsekvenser heraf for datasamlinger med en brugerbetalingsandel mindre end 100 %.

4.5 Efterkalkulation

KMS skal én gang årligt gennemføre en efterkalkulation for alle datasamlinger, hvor der er brugerbetaling. Efterkalkulationen er principielt baseret på regnskabstal for de sidste fire år samt budgettal for de kommende tre år. Efterkalkulationen kan dog under særlige omstændigheder gennemføres over en længere periode end den angivne, jf. afsnit 4.2.

Regnskabstal og budgettal skal omfatte samtlige omkostninger og indtægter for de enkelte datasamlinger, herunder den ydede rabat, som grundlag for efterkalkulation af det fastsatte mål for brugerbetalingsandelen.

Som grundlag for budgettallene skal der gennemføres en vurdering af markedspotentialet for produkter fra den enkelte datasamling.

I det omfang der fremstilles myndighedsprodukter, som består af sammenstillede data, henføres indtægten ved salget til de datasamlinger, der bidrager.

I det omfang der udføres øvrige produkter, hvori der indgår sammenstilling af data fra egne datasamlinger, skal der altid foretages en henføring af indtægten til de datasamlinger, der bidrager til det sammenstillede produkt. Dette sker på følgende måde:

1. I det omfang det er muligt f.eks. ved en konkret rekvireret opgave, henføres indtægten ved salg af data direkte til de datasamlinger, der bidrager.
2. Såfremt 1. ikke er mulig f.eks. ved fremstilling til lager, indregnes prisen på salg af data fra datasamlinger, der bidrager til produktfremstillingen, som en omkostning, der skal dækkes ved prisfastsættelsen af det øvrige produkt. På denne måde sikres der en korrekt prisfastsættelse, idet KMS indregner udgiften til køb af egne produkter på samme vilkår, som ville have været gældende for en alternativ producent.

Herved sikres, at der sker en korrekt måling af brugerbetalingsandelen.

I forbindelse med efterkalkulation forud for en evt. prisregulering gøres for nogle opgavetyper brug af en afvigelsesmargin i forhold til den fastsatte brugerbetalingsandel.

For myndighedsopgaver med nedsat brugerbetaling (75 %) tillades en afvigelsesmargin på +/- 10%-point over den fastsatte beregningsperiode i forhold til den fastsatte brugerbetalingsandel. Den relativt store afvigelsesmargin er udtryk for, at udvikling, vedligeholdelse og ajourføring af de store kortværker er en stor og omkostningstung opgave. Prisfastsættelsen, der baserer sig på et udgiftsbudget og et skøn over den forventede omsætning, må derfor nødvendigvis være forbundet med en vis usikkerhed. Afvigelsesmarginen skal derfor på den ene side sikre, at den relativt høje brugerbetalingsandel i rimelig grad fastholdes, og på den anden side muliggøre en vis kontinuitet, idet slutbrugerprisen opgjort i faste priser som udgangspunkt fastholdes i hele etablerings-/ajourføringsperioden.

For myndighedsopgaver med betydelig nedsat brugerbetaling (25%) tillades en afvigelsesmargin på +/- 5%-point over den fastsatte beregningsperiode i forhold til den fastsatte brugerbetalingsandel. Den relativt lave afvigelsesmargin er udtryk for, at udvikling, vedligeholdelse og ajourføring er knap så omkostningstung, hvorfor budgetteringen vurderes at kunne ske med en større sikkerhed.

4.6 Prisregulering

Resultatet af efterkalkulationen kan være, at der skal ske en prisregulering. En efterkalkulation kan således udvise tre forskellige konklusioner:

1. *Budgettet forventes at holde med de givne prisforudsætninger.*
Brugerbetalingsandelen forventes – inden for den eventuelt tilladte udsvingsmargin – at kunne holdes i den fastsatte beregningsperiode. Der fortsættes med en uændret pris helt uden prisregulering eller der er alene behov for en almindelig pris- og lønregulering af priserne baseret på Finansministeriets udmeldte generelle reguleringsprocent for udgiftsudviklingen.
2. *Budgettet forventes ikke at holde med de givne prisforudsætninger.*
Brugerbetalingsandelen forventes – inden for den eventuelt tilladte udsvingsmargin – at kunne holdes i den fastsatte beregningsperiode, men der er behov for en ændring af prisen i forhold til pkt. 1.
3. *Budgettet forventes ikke at holde med ændrede prisforudsætninger.*
Brugerbetalingsandelen forventes ikke at kunne holdes inden for den tilladte udsvingsmargin over den fastsatte beregningsperiode, selvom der foretages prisregulering.

Såfremt efterkalkulationen udviser en konklusion som beskrevet i punkt 1 og 2 ovenfor, orienteres ministeren.

Såfremt efterkalkulationen udviser en konklusion som beskrevet i punkt 3 ovenfor, hvor det forventes, at brugerbetalingsandelen over beregningsperioden vil overskride den tilladte udsvingsmargin, skal sagen forelægges for ministeren til godkendelse.

De godkendte prisreguleringer gennemføres således, at den regulerede pris efterfølgende gælder for alle data og dataudtræk, der stammer fra den pågældende datasamling.

5. Procedure ved rapportering af brugerbetalingsandele

En gang årligt – efter at regnskabstal foreligger – skal KMS kort redegøre for anvendelsen af vejledningen over for ministeren med henblik på opnåelse af Ministerens godkendelse af produktudbuddet og prisfastsættelsen i KMS. Redegørelsen foretages for hver af de seks datasamlingsgrupperinger, hvor der er fastsat brugerbetaling (fremgår af bilaget).

Herudover skal der ske en særskilt forelæggelse med henblik på ministerens godkendelse, såfremt en ny datasamling skal indplaceres på brugerbetalingsandel (jf. afsnit 4.1).

6. Procedure ved formidling af KMS's priser

Arten og omfanget af gratis produkter under opgavetype I offentliggøres i KMS's prisoversigt, der ses af KMS's hjemmeside på Internettet.

Gebyrer (jf. opgavetype II myndighedsopgaver med fuld omkostningsdækning) offentliggøres i de årlige finanslove og i de årlige bekendtgørelser af gebyrsatser mv. samt i KMS's prisoversigt, der ses af KMS's hjemmeside på Internettet.

Priserne for standardprodukter for opgavetyperne III. og IV. offentliggøres ligeledes på KMS's prisoversigt, der ses af KMS's hjemmeside på Internettet.

KMS's prisoversigt indeholdende priser for standardprodukter ajourføres løbende på Internettet og revurderes årligt.

7. Ikrafttrædelse

Vejledningen træder i kraft pr. 1. januar 2003 med virkning for regnskabsåret 2002.

Bilag 1: Kategorisering af KMS's produkter og ydelser.

Kategorisering af KMS's produkter og ydelser		Datasamlinger	Brugerbetaling	
A. Myndighedsopgaver	Type I. Myndighedsopgaver uden brugerbetaling	Fikspunkt-databasen Matrikelregisterdatabasen Datasamling omfattende Søkortrettelser Ajourføring af det digitale matrikelkort for offentlige myndigheder, der har erhvervet kortet	0% brugerbetaling	
	Type II. Myndighedsopgaver med fuld omkostningsdækning	Matrikulære godkendelser (gebyrer) Distributionen af datasamlinger hvor data er gratis Rekvirerede myndighedsopgaver, hvor data er gratis eller hvor data sammenstilles fra databaser med brugerbetaling	100% brugerbetaling	
	Type III. Myndighedsopgaver med delvis brugerbetaling	1. Myndighedsopgaver med nedsat brugerbetaling (75%)	Topografiske datasamlinger mv. (TOP10DK, og afledte datasamlinger) Matrikelkortdatabasen mv. (Det digitale Matrikelkort og afledte datasamlinger, måloplysninger)	75% brugerbetaling
		2. Myndighedsopgaver med betydelig nedsat brugerbetaling (25%)	Søkortdatabase/nautiske publikationer Grønlandske land- og søkort Færøske land- og søkort	25% brugerbetaling
B. Øvrige opgaver	Type IV. Øvrige opgaver med minimum fuld omkostningsdækning	Specielt udviklede datasamlinger i konkurrence.	Min. 100% brugerbetaling	